

De 5 Zuilen van Islam

in persoonlijke verhalen

Nourdeen Wildeman

Voorwoord

Op een dag was de Profeet Mohammed - vrede zij met hem - samen met een aantal metgezellen. Er kwam ineens een man aanlopen die recht voor Mohammed ging zitten en hem een aantal vragen stelde. De eerste vraag die hij de Profeet stelde was: "Wat is Islam?" Het antwoord dat de Profeet gaf is de basis geworden voor wat tot op de dag van vandaag, ruim 1400 jaar later, algemeen bekend is als 'De 5 Zuilen van Islam'. Hij antwoordde, vrij vertaald, "Islam is dat je getuigt dat niets het recht heeft om aanbeden te worden anders dan Allah, dat je de gebeden verricht, dat je de zakaat betaalt, dat je vast tijdens de Ramadan en dat je eens in je leven een reis maakt naar 'het Huis' (de Ka'ba in Mekka)".

Natuurlijk omvat het praktiseren van Islam meer dan alleen deze vijf zuilen, maar ze vormen wel de essentie van de handelingen die een moslim dient te verrichten. Het woord 'Islam' heeft dan vooral betrekking op de feitelijke handelingen; het geeft een beschrijving van wat een moslim doet. Deze religie hecht veel waarde aan het innerlijke proces dat een moslim doormaakt, de intenties waarmee handelingen worden verricht, het geloof dat iemand heeft in zijn hart en het godsbewustzijn dat de moslim in zijn leven ervaart. Maar daar houdt het niet op: Islam is een religie die een balans vereist van haar volgers tussen het inwendige (wat je gelooft) en het uitwendige (wat je doet). Het draait om geloven én goede daden.

Wanneer je je wilt verdiepen in de vijf zuilen van de Islam, deze vijf meest essentiële handelingen, dan ontdek je dat hierover veel geschreven materiaal beschikbaar is. Het meeste hiervan zijn vrij feitelijke beschrijvingen of instructies van de handelingen, de voorwaarden, de richtlijnen en de regelgevingen. Hierdoor kan je veel feitelijke kennis opdoen over deze onderwerpen, maar het blijft vaak technische kennis.

Het doel van dit beknopte boekje is om vanuit een persoonlijk perspectief iets te vertellen over het in de praktijk brengen van de vijf zuilen van Islam. Hiermee hoop ik een andere kijk te geven op de bestaande informatie, door jou als lezer meer inzicht te geven in hoe het is, hoe het voelt, om met deze vijf zuilen aan de slag te gaan in het dagelijkse leven. Het boekje beoogt zeker geen vervanging te zijn voor het reeds bestaande materiaal, maar dienst slechts als beperkte inhoudelijke toevoeging. Mocht jij besluiten om deze vijf zuilen te gaan praktiseren in je leven, dan is kennis over de regelgeving en voorwaarden van onmisbaar belang. Wellicht is dit boekje juist een aanleiding voor je om je daar verder in te verdiepen!

In dit boekje deel ik mijn persoonlijke belevingen van de vijf zuilen. Ik ben echter ook zomaar een van de vele moslims in Nederland; iemand die zijn best doet, daarbij ook foutjes maakt en nog veel te leren en te groeien heeft. Ik ben geen voorbeeld voor anderen en beoog dat met dit boekje ook niet te zijn. Alles wat in dit boekje voorkomt dat overeenkomt met de Islamitische bronnen en richtlijnen: het is afkomstig van Allah. Alles wat in dit boekje voorkomt dat daarvan afwijkt: het zijn mijn fouten, moge Allah mij hiervoor vergeven.

Dit boekje is tot stand gekomen dankzij de hulp die ik van verschillende personen heb gehad. Ik bedank iedereen die mij heeft ondersteund door tekstuele redactie, personen die het grafisch design op zich hebben genomen en de personen die het theologisch karakter ervan hebben getoetst op de beschikbare Islamitische bronnen. Moge Allah hen rijkelijk belonen voor hun belangeloze bijdrage! Natuurlijk bedank ik ook iedereen die dit boekje helpt te verspreiden door het door te mailen, door een downloadlink te delen via de sociale media of op welke manier dan ook.

Rest mij jou als lezer veel leesplezier toe te wensen. Ik hoop dat het aan je verwachtingen zal voldoen. Ik hoop dat Allah ons beide, jou en mij, zal leiden op Zijn pad zodat wij kunnen leven op een wijze die Zijn tevredenheid zal verkrijgen.

Nourdeen Wildeman

De dag dat ik moslim werd

Het was in december 2007 in Zoetermeer. Een hele kleine moskee. Of, preciezer omschreven: een klein bijgebouw van een kerk dat gebruikt werd als moskee. Duidelijk niet ontworpen om als moskee gebruikt te worden, dus wat onpraktisch qua plaats om je schoenen achter te laten, qua mogelijkheden om de rituele wassing voor het gebed te verrichten en niet overal in de gebedsruimte kon je de imam goed zien. Maar dat ging allemaal langs me heen. Ik was zenuwachtig, maar dan in positieve zin. Dat gevoel van vlak voordat je iets geweldigs gaat doen; je weet dat het goed komt en het gevoel lijkt eigenlijk op vlinders in je buik.

We waren met z'n drieën. De ene was een Egyptenaar, geboren als moslim. Hij had de afspraak voor me gemaakt. We hadden elkaar al twee keer eerder ontmoet bij hem thuis en hij had me het gebed geleerd. Waarschijnlijk had hij de verwachting dat ik nog veel vragen had over de Islam, maar tegen de tijd dat hij op mijn pad kwam was ik er eigenlijk al klaar voor. Ik had mijn keuze al gemaakt, voor zover het een keuze was. Ik kon mij niet langer voorstellen dat iets anders dan de Islam de juiste weg was om te bewandelen. Zodra je daar eenmaal van overtuigd bent, is het niet echt meer een keuze om moslim te worden, meer een onvermijdelijke stap die je neemt.

De andere persoon was mijn vader. Vanaf het begin heb ik mijn best gedaan om zo transparant mogelijk te zijn naar mijn ouders toe over waar ik mee bezig was en welke gevoelens en ideeën ik hierover had. Dat ik er uiteindelijk voor koos om moslim te worden kwam dan ook niet echt als een verassing voor ze. Het was en is echt fijn dat ik ze er zo bij kan betrekken, dat we samen onze ervaringen kunnen bespreken, onze meningen en dus ook onze meningsverschillen. Mijn vader had een camera mee om het moment waarop ik moslim werd te filmen. Hij deed echt zijn best om dat goed te doen en keek daardoor heel serieus.

Moslim word je door het uitspreken van een zin, de 'Shahadah' of geloofsgetuigenis: "ik getuig dat niets of niemand het recht heeft om aanbeden te worden behalve God en ik getuig dat Mohammed – vrede zij met hem - zijn boodschapper is". Tenminste, zo wordt het vaak vertaald. Omdat moslims er waarde aan hechten om geen inhoud en betekenis verloren te laten gaan door te vertalen, wordt de zin in het Arabisch uitgesproken. Ik had geoefend op de afspraak, maar goed, het blijft hopen dat je het goed doet. Essentieel is overigens dat je het uitspreekt met de oprechte intentie om daarmee moslim te worden, dat je het zonder enige vorm van dwang doet en dat je

verstandelijk kan overzien wat de keuze is die je maakt. Ik wist dat dat wel goed zat; ik wilde de getuigenis afleggen omwille van God en niemand anders!

Voorin de moskee nam ik plaats naast de imam. Hij sprak de aanwezigen toe in het Arabisch en vele ogen staarden me aan. Ik wist niet precies wat hij allemaal zei, maar toen hij zich naar mij toe draaide wist ik dat het moment aangebroken was. Stukje voor stukje sprak hij de geloofsgetuigenis uit en stukje voor stukje herhaalde ik wat hij zei: "ash'hadu an la ilaha illa-llah, wa ash'hadu anna muhammadan rasalu-llah"!

Een reis van meer dan 4 jaar was tot een eind gekomen. Tenminste, een etappe van de reis. De volgende fase brak aan. Moslims waren niet langer 'de ander'. 'Moslim' was nu ook 'ik', en 'ik' was nu 'moslim'. Het woord betekent 'iemand die zich onderwerpt aan de wil van God'. Of, als we het in algemene termen uitdrukken: iemand die datgene probeert te doen wat God wil dat hij doet en de dingen probeert te laten die God niet wil dat hij doet. Niet dat je als moslim dat direct perfect kan doen natuurlijk, maar je doet je uiterste best en vraagt vergeving voor je misstappen.

We lopen de moskee uit, terug naar de auto. Als ik achter het stuur plaatsneem merk ik dat ik helemaal buiten adem ben, alsof ik kilometers heb gered. Ik denk dat het de combinatie was van de spanning die weg viel en de adrenaline van het moment zelf. Man, ik was zo intens gelukkig. Ik was moslim! Zelfs als ik nu beschrijf hoe die dag was, voel ik weer de vlinders in mijn buik. Het was en is de beste keuze die ik ooit in mijn leven gemaakt heb...

Het gebed bijwonen in de moskee

Ze zeggen dat een baby in de baarmoeder al geluid kan horen. De verhalen dat het luisteren naar Mozart bepaalde ontwikkelingen beïnvloedt zijn overdreven - naar ik heb begrepen - maar het kind schijnt wel de stem van de moeder te kunnen waarnemen. Het lijkt erop dat vooral de manier waarop de moeder spreekt - ritme, intonatie, soort klanken - door het nog ongebooren kind worden opgevangen en onbewust onthouden. Zo ontstaat een voorliefde voor wat in letterlijke zin de 'moedertaal' genoemd kan worden...

Toen ik pas moslim was geworden, was er in de stad waar ik woonde één moskee; makkelijk kiezen dus. De 'preek' vindt binnen de Islamitische traditie plaats op het tijdstip van het vrijdagmiddaggebed. Maar moslims bidden vijf keer per dag en dat kan dan ook vijf keer in de moskee. Gezamenlijk en in rechte rijen. Jong en oud, rijk en arm, zwart en wit, schouder aan schouder, voet aan voet. Een moment van aanbidding, van rust, werken aan de relatie en de 'life-line' tussen jou en jouw Schepper, volgens het voorbeeld van de Profeet Mohammed – vrede zij met hem - en anderen die hem voorgingen. Vele avonden heb ik in die tijd in de Moskee doorgebracht; tussen de gebeden door in de leslokalen met een boek of in gesprek met andere bezoekers.

Ik woon daar al een tijdje niet meer en ga nu naar moskeeën dichterbij mijn werk. Ik ben veel onderweg en ga dan naar de Moskee die toevallig het dichtst in de buurt is. Vaak wordt er gesproken over een 'Turkse Moskee', een 'Marokkaanse Moskee' en dergelijke. Dat verwijst meestal naar de gemeenschap die de moskee heeft opgericht, niet naar een theologische stroming of achtergrond van het gebedshuis. Uiteindelijk zijn we allemaal moslims, dus iedere moskee is toegankelijk voor iedere moslim en overal ben je meer dan welkom om aan te schuiven voor het gebed. En zo leerde ik na verloop van tijd veel verschillende gebedshuizen kennen.

Laatst was ik toevallig weer eens in de stad waar ik woonde toen ik pas moslim was. Rond het tijdstip van het 4e gebed van de dag, dus makkelijk om even langs de moskee te rijden voor het gebed. Ik denk dat ik er al bijna een jaar niet meer was geweest. Terwijl de wereld constant zo snel in beweging is, is het fijn eens op een plaats te zijn waar de tijd stil lijkt te hebben gestaan. Het tapijt was er nog steeds iets harder dan in de meeste andere gebouwen. Dezelfde oude mannen zaten in dezelfde hoekjes met dezelfde kleding aan dezelfde gesprekken te voeren. Toen we in de rijen gingen staan voor het gebed vormden als vanouds een paar mensen een onhandige rij tussen de pilaren. De meeste anderen deden dit niet, dus sloten eerstgenoemden na een paar subtiele seintjes weer aan bij de grotere rij.

Maar het kippenvelmoment voor mij was de adhaan, de oproep tot het gebed. Nog steeds een taak die de penningmeester op zich nam. De gebedsoproep die mij zo vaak mijn boek heeft doen neerleggen en klaarmaken voor het gebed. Ik weet exact wanneer hij een toon omhoog en omlaag zal gaan, wanneer hij een woord langzamer uitspreekt en waar hij zijn accenten legt. Als ik mijn ogen sluit voel ik me net weer die vaste bezoeker die als nieuwe moslim nog moest wennen aan deze routine. " la ilaha illa-Allah", er is niets of niemand die het verdient om aanbeden te worden behalve God.

De imam loopt naar voren. Ik vind een plekje naast een oude gepensioneerde Marokkaanse man. Ik weet dat hij jarenlang hard en zwaar werk heeft gedaan wat zijn lichaam niet ten goede is gekomen. Maar ik weet ook dat hij zoveel houdt van het gebed en dan vooral van het moment waarop we ons volledig neerwerpen voor God, dat hij die positie meestal sneller bereikt dan ik. De imam loopt naar voren en begint met het gebed. In het Arabisch reciteert hij eerst het eerste (korte) hoofdstuk van de koran en daarna een deel naar keuze. Ik geniet intens van zijn recitatie. Niet omdat het nu specifiek zo goed of zo mooi is, maar omdat zijn stem de stem is van de eerste gebeden die ik heb meegemaakt. Op de een of andere manier ben ik weer helemaal thuis, weer helemaal op de plek waar ik hoor en waar ik wil zijn. Het zijn de adhaan en de recitatie van het gebed. Het ritme ervan, de intonatie en de soort klanken die ik heb onthouden, die een speciale plek in mijn hart hebben veroverd.

We buigen voorover om ons volledig neder te werpen voor onze schepper. De man naast me is sneller bij de grond dan ik. Als mijn gezicht naast de zijne de grond raakt hoor ik hem herhaaldelijk zachtjes fluisteren: "Soebhaana Rabbi-j-al-'Alaa", glorie is voor mijn Heer, de Allerhoogste...

Een kleine bijdrage vanuit elke moslim

Nu we in een diepe financiële en economische crisis zijn terechtgekomen moeten we goed overwegen hoe we als land ons geld besteden, of eigenlijk: hoe en waarop we kunnen bezuinigen. En daarbij komt ook regelmatig aan de orde hoeveel we uitgeven aan ontwikkelingssamenwerking. In het bedrag dat we hiervoor aanwenden zie je ook een reflectie van de moeilijke periode waar we inzitten. Echter, terwijl we voldoende eigen problemen hebben is het onwaarschijnlijk dat we ooit zullen stoppen met een deel van ons budget aanwenden om hulpbehoevenden te voorzien van steun. Het diepe morele besef dat je als mens, als mensen, als land, niet al je bezittingen voor jezelf moet houden. Dat je ook zal moeten delen wanneer je hier zelf geen direct belang bij hebt. De ethiek in het beheren van je middelen.

De Islam is geen religie die er vanuit gaat dat een leven van toewijding aan de religie een leven van een kluizenaar is. Natuurlijk wordt de gelovige opgeroepen om er bewust van te zijn dat alle materiele bezittingen slechts van korte duur zijn in dit wereldse leven. Dat het verstandiger is om te houden van het hiernamaals wat je nastreeft, dan te proberen je vast te klampen aan bezittingen in het wereldse leven. In het graf is weinig verschil tussen arm en rijk. Maar zolang je jouw mindset goed op orde hebt en je je aan de regels houdt, is er niets mis met het verwezenlijken van een serieus kapitaal. Sterker nog: de gemeenschap zal hiervan juist profiteren!

Elk jaar pak ik de calculator er weer bij. Ik bereken welk bedrag ik aan zakaat zal betalen. Het woord 'zakaat' wordt vaak vertaald als 'armenbelasting' omdat dit het best beschrijft wat het in de praktijk is. Als moslim betaal ik - kort door de bocht - 1/40ste deel van mijn financiële bezittingen aan diegenen die hulpbehoevend zijn en er recht op hebben.

Een aanzienlijk deel van de Moslims in Nederland heeft familiale banden in het buitenland, waaronder gezinnen die hulpbehoevend zijn. De banden met deze gezinnen wordt aangehaald en bevestigd op het moment dat zij een financieel steuntje in de rug ervaren. Een medische ingreep die buiten bereik lag kan nu worden betaald of de kinderen krijgen meer kansen om naar school te gaan.

Zelf heb ik als bekeerling geen familie in het buitenland die hulpbehoefstig is en met mijn eigen familieleden gaat het godzijdank goed genoeg. Voor mij dus een mooi moment om weer eens stil te staan bij mijn idealen, bij mijn waarden en bij de mensen die daarvoor aan het werk zijn. Welke stichtingen of organisaties zetten zich

in voor hulp aan armen, voor voedsel aan mensen die honger lijden, voor zorg aan zieken, voor noodhulp aan getroffenenen? Welke initiatieven wil ik steunen en draag ik een warm hart toe? Op een persoonlijke en betrokken manier nadenken over hoe ik een positieve bijdrage kan leveren aan mijn directe of indirecte omgeving door een deel van mijn bezit belangeloos over te dragen.

Naast de jaarlijkse 'grote' betaling doet iedere moslim die enig bezit heeft nog een donatie voor het eind van de Ramadan. Na deze twee donaties is aan de minimale vereisten voldaan. Dat neemt niet weg dat het hele jaar door wordt aangemoedigd om een acceptabel deel van je bezit uit te geven als donaties aan goede doelen; deze vrijwillige donaties noemen we niet 'zakaat' maar 'sadaqah'.

Door hier elk jaar opnieuw bewust mee bezig te zijn, wen ik aan het idee dat mijn eigendommen niet zomaar aan mijzelf toebehoren. Natuurlijk ben ik gehecht aan mijn bezittingen, maar niet in die mate dat ik er niet van kan delen met anderen. Ik relativeer mijn kijk op mijn bezittingen en probeer er op een nette en ethisch correcte manier mee om te gaan.

Het woord 'armenbelasting' wordt dan wel veel gebruikt als vertaling, een taalkundige vertaling van het woord 'zakaat' is 'datgene dat reinigt'. Door een deel van mijn bezittingen aan te wenden in het belang van de maatschappij of hulpbehoevenden 'reinigt' ik dat deel wat ik zelf houd. Ik kan het uitgeven aan noodzakelijke kostenposten maar ik kan er ook andere leuke dingen mee doen, zonder dat ik in algemene zin hoef te twijfelen of ik wel tegenover mijn Schepper kan verantwoorden wat ik met mijn bezit heb gedaan. En hoe rijker ik word, hoe groter mijn bijdrage aan mijn directe en indirecte omgeving zal worden.

Ramadan: een maand lang vasten

Nederland kennisland. In hoeverre die stelling (nog) correct is wordt menigmaal opnieuw bevochten in de politiek. De vraag is in hoeverre wij voldoende investeren in onze burgers om echt onderscheidend te zijn in vergelijking met andere landen. Dat heeft niet alleen betrekking op het hoger en universitair onderwijs, maar natuurlijk ook op de mate waarin we blijven investeren in de kennis van de werkende populatie.

Stel je voor dat we alle werknemers in Nederland elk jaar een volledige maand training zouden geven. Met z'n allen 30 of 31 dagen lang opnieuw de hele theorie doornemen, de ervaringen delen en weer de focus en aandacht op de juiste factoren scherpstellen. Niet af en toe een keer een weekje training als beloning voor goede resultaten, maar iedereen elk jaar een maand lang. Als we zoveel zouden investeren in training, wat zou ons dan nog tegen kunnen houden.

Over minder dan twee maanden is het weer zover: de Ramadan. Voor mij persoonlijk en vele moslims met mij de mooiste maand van het jaar. Sommige mensen kunnen zich bijna niet voorstellen dat ik hier echt zin in heb: een maand lang vasten. Logisch: van de vijf meest belangrijke handelingen die moslims dienen te verrichten is de Ramadan hetgeen waarover het meest wordt bericht. Maar tegelijkertijd is de berichtgeving ook het minst volledig. Hoe zien mijn dagen er tijdens de Ramadan eigenlijk uit?

In de ochtend gaat al vroeg de wekker. Vaak hoor je dat Moslims vasten vanaf zonsopkomst, maar dat is niet zo. We vasten vanaf 'de dageraad' of 'het ochtendgloren' wat meestal meer dan een uur eerder is. In mijn geval een kort ontbijt, meer niet. Daarna het eerste gebed van de dag en als het kan nog even een paar uurtjes slaap pakken.

Gedurende de dag ben ik dus aan het vasten. En vasten betekent niet alleen 'geen snoepjes' zoals je tegenwoordig bij sommige Christelijke gemeenschappen ziet, maar echt niets eten en echt niets drinken. Ik ben godzijdank gezond en gewoon in staat om dat te doen; diegene die ziek of verzwakt zijn genieten natuurlijk vrijstelling. Door te vasten neem ik afstand van dingen die normaal gesproken gewoon toegestaan zijn, zoals water en brood. Als het je lukt om een maand lang afstand te nemen van dingen die toegestaan zijn, versterkt dat je discipline en wordt het nog makkelijker om ook afstand te nemen van dingen die helemaal niet toegestaan zijn.

Met zonsondergang verbreek ik het vasten, liefst in het bijzijn van andere moslims. Een paar dadels en een glas water of melk, volgens het voorbeeld van onze geliefde Profeet Mohammed, vrede zij met hem. Daarna een beetje eten en vervolgens gebed. Na dit gebed begin ik pas echt met eten, bij voorkeur een bescheiden maaltijd en niet overvloedig. Je wilt een dag vasten niet teniet doen door in de avond overdreven veel of feestelijk te gaan eten.

Na de maaltijd maak ik me klaar om naar de Moskee te gaan. Aan het einde van elke avond tijdens de Ramadan vindt het 'taraweeh'-gebed plaats. Een lang en intensief gebed waarbij door de imam - uit het hoofd - de volledige koran verdeeld over 30 dagen wordt voorgedragen. Verspreekt hij zich per abuis, dan staat er altijd wel iemand achter hem die ook de volledige Koran gememoriseerd heeft om hem vriendelijk te corrigeren.

Door die extra langere gebeden, door het extra tijd die ik besteed aan het lezen en overdenken van de Koran, door de extra aandacht die ik heb voor alle handelingen die ik doe, wordt 'vasten' een relatief begrip. Het is mijn lichaam dat overdag geen voeding krijgt, maar mijn ziel voed ik des te meer. Ik neem dus eigenlijk meer voedsel tot me dan normaal, maar dan door mijn ogen en oren, niet door mijn mond.

Zo ben ik een maand lang nog intensiever dan normaal bezig met mijn geloof. Ik train mijn discipline zodat ik het aankomende jaar stevig in mijn schoenen sta. Door de vele lange gebeden en doordat ik het praktiseren van mijn religie met mijn hele lichaam voel, de hele dag door, neemt mijn bewustheid van mijn geloof toe. En door het vasten te verbreken, de Koran te lezen en te luisteren, neemt mijn dankbaarheid toe. Moslim zijn is tenslotte meer dan een fulltime baan; elk jaar investeer ik in mijzelf met een maand lang training. Wie of wat kan mij dan nog tegenhouden...?

Bedevaart naar het hart van de Islam

Ongetwijfeld gaan de meeste liedjes en gedichten over de liefde. Een gemakkelijk onderwerp waar je ook zonder veel diepgang en met een beetje melodie iets van kunt maken wat mensen graag beluisteren op de radio. Maar wie wel meer diepgang wil, wie diepere en meer complexe emoties, veranderingen en meer wil beschrijven, die heeft een sterkere metafoor nodig. En dan kom je vaak uit bij 'de reis'. Het is niet toevallig dat Aristoteles zei: "Opleiding is de beste proviand op de reis naar de ouderdom". Seneca zei: "Het hele leven is slechts een reis naar de dood". De Profeet Mohammed - vrede zij met hem - zei: "Leef je leven alsof je een reiziger bent". Er zijn weinig momenten waarop je zo intens jezelf en de mensen om je heen leert kennen als tijdens een reis.

Thuis de koffers inpakken. Ik had mijn paspoort met daarin alle benodigde stempels, mijn vaccinatieboekje die alle prikjes kon verklaren, alle benodigde kleding, boekjes en reisschema's. En natuurlijk alle andere zaken die je meeneemt als je op reis gaat. Nog één nacht slapen in mijn eigen vertrouwde bed, koffie uit mijn eigen koffiezetapparaat, douchen onder een kraan waarvan ik precies weet hoe ik aan de knoppen moet draaien om exact die temperatuur te krijgen die ik wil. Ik had dat allemaal en ik had mijn vertrouwen in Allah.

Een ruime week later zat ik op een hotelkamer in Azzizia. Het was slechts een kwartier rijden naar de grote Moskee in het centrum van Mekka, Saoedi-Arabië. Al een paar jaar richt ik mij als ik ga bidden naar deze plaats op aarde en nu ben ik er zo dichtbij. Ik heb mijn huis achter me gelaten. Ik heb mijn koffer bij me, een toilettasje met alle benodigdheden en wat te lezen. Ik deel mijn kamer met 3 anderen, dus heb een deel van mijn privacy opgegeven. De airco werkt niet zo prettig; het is te warm of te koud. Het comfort van mijn eigen huis heb ik niet meer. Maar ik heb mijn vertrouwen in Allah.

Als de hadj - de Islamitische bedevaart - voor iedereen die naar Mekka is gekomen, definitief van start gaat, laten we de hotelkamer achter ons. We gaan naar het tentenkamp Mina'. In de ochtend is deze enorme 'camping' uitgestorven maar in de avond verblijven er miljoenen bedevaartgangers. De koffers zijn in het hotel gebleven en we hebben allemaal een flinke tas met slaapzak en dergelijke mee. In het tentenkamp slapen we niet met z'n vieren maar met ongeveer 20 broeders in een tent. Op de grond, schouder aan schouder. Weer iets minder privacy, iets minder comfort. Sanitair delen we met nog tientallen andere tenten, dus dat wordt in de rij staan. Maar de tent heeft een airco en zo vinden we toch wat verkoeling. En ik heb mijn vertrouwen in Allah.

Na een paar dagen vertrekken we naar de vlakte rond de heuvel 'Arafat'. Alle mannen dragen een 'ihraam', een kledingstuk bestaande uit twee witte doeken. Het is niet meer mogelijk om te zien wie rijk is of arm, iedereen is gelijk gekleed en op reis. We hebben de meeste spullen die mee waren naar Mina' daar achtergelaten en komen met een klein tasje aan bij het tentenkamp rond de heuvel. De tenten zorgen voor enige schaduw maar meer ook niet. De airco die we in Mina' hadden is hier afwezig. Voor voedsel zijn we afhankelijk van een handjevol wat we mee hebben genomen en wat toevallig wordt uitgedeeld. In de brandende zon loop ik naar de voet van de heuvel waar ik de tijd neem om een lange tijd smeekbede te verrichten. Een aantal vernevelaars zorgt voor een soort miezerregen die enige verkoeling biedt. En ik heb mijn vertrouwen in Allah.

In de avond vertrekken we naar de vlakte van Moesdalifah. Een grote kale vlakte tussen een aantal rotsheuvels. Behalve een paar kinderen die koekjes verkopen is er geen eten meer. Mijn bidon is bijna leeg en ik vind geen kraan om het bij te vullen. Hier zijn geen tenten meer; op het veld waar ik lig zijn naar ik schat nog zo'n 100.000 andere bedevaartgangers ondergebracht. Geen enkele privacy meer. Ik vind een groepje dat (slim!) een plastic zeiltje heeft meegenomen en ik vraag of ik mijn slaapzak bij hun voeteneinden neer mag leggen. Zonder kussen of matras slapen op de verder harde ondergrond. Ik heb huis en haard achtergelaten in Nederland, mijn koffer vol spullen in het hotel en mijn laatste beetje voorzieningen in het tentenkamp van Mina'. Nu heb ik alleen nog een bijna lege bidon en een slaapzakje. En ik heb mijn vertrouwen in Allah!

Terwijl ik in de ochtend letterlijk in de voetsporen van de Profeet Mohammed - vrede zij met hem - en al zijn volgelingen die mij voorgingen terugloop van de vlakte van Moesdalifah naar het tentenkamp in Mina', raakt mijn bidon definitief leeg. De zon begint al snel in intensiteit toe te nemen en haar licht brandt op mijn huid. De broeder naast me blijkt nog twee slokken water te hebben en deelt de helft ervan met mij. Nog ruim een kilometer voordat we onze bestemming bereiken. Langzaam sjokken we door.

Tijdens de bedevaart zijn alle vormen van beschutting, privacy en comfort als de schillen van een ui langzaam van mij afgepeld. Uiteindelijk hield ik alleen de kern over: mijn vertrouwen in Allah. En ik leerde dit vertrouwen kennen zoals nooit tevoren. Ik denk niet dat iemand ooit terugkomt van Hadj. De persoon die terugkomt is anders dan de persoon die is vertrokken. Nooit meer iets voor lief nemen, altijd dankbaar zijn. Vertrouwen op Allah. Ik ga mijn best doen.

Behoeftte aan meer informatie?

Waar kan ik meer informatie vinden over islam?

www.ontdekislam.nl

Waar kan ik boeken kopen over islam?

www.islamboeken.nl

Waar kan ik een moskee bezoeken?

www.moskeewijzer.nl

Wanneer en waar kan ik een lezing bezoeken?

www.ilmwijzer.nl

Wie kan mij begeleiden als ik Moslim wil worden?

www.lpm.nl

Waar kan ik dit of een ander eBook downloaden?

www.nourdeenwildeman.com

Nourdeen Wildeman ('83) groeide op in de omgeving van Utrecht. Na enkele jaren zich te hebben ingelezen in de Islam besloot hij in december 2007 Moslim te worden. Sindsdien is hij op verschillende vlakken actief binnen de Islamitische gemeenschap van Nederland. Hij schrijft columns en opiniestukken voor diverse media en is oprichter van een aantal websites. Tevens organiseert en geeft hij lezingen en presentaties over Islam aan zowel niet-moslims als moslims in Nederland en daar buiten.

www.nourdeenwildeman.com

twitter.com/nourdeenw

facebook.com/nourdeenw

